

SIVISTYSPALVELUT
200 TOIMIALAN TUKIPALVELUT
TOIMIALA 20 SIVISTYSPALVELUT
TILIVELVOLLINEN Sivistysjohtaja

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Talous- ja hallintopalvelut vastaavat toimialan päätöksen valmistelusta, operatiivisesta johtamisesta, toiminnasta ja taloudesta ja toimistopalveluista, joukkoliikennepalveluista sekä ICT-palvelujen järjestämisestä. Koko toimialan johdon tulokulmasta merkittävimmät palveluvastuut ovat koko toimialan palvelualueiden johtaminen kaupunkistrategian ja Lasten Forssa – kokonaisuuden mukaisesti sekä sidosryhmäyhteistyö.

Strateginen tavoite	Tavoite	Toimenpiteet	Toteuma 30.6.	Toteuma 30.9.	Vastuu	Tila
Ajantasaisen organisaation ja innovatiivisen toimintakulttuurin Forssa	Palvelutarpeiden muutosten arviointi	Työllisyyttä tukevien toimien/resurssien arviointi.	Arviointi toteutetaan pääosin talousarvion laadinnan yhteydessä ja sitä täydennetään tarvittaessa vuoden loppuun mennessä.	Etenee suunnitellusti.	Jarmo Pynnönen	Työn alla
	Kilpailukykyisten ICT-palveluiden turvaaminen.	ICT-kilpailutuksen valmistelu.	Etenee suunnitellusti ja kilpailutus toteutetaan syyslokakuussa.	Etenee suunnitellusti.	Jarmo Pynnönen	Työn alla
Yhdenvertaiset koulutusmahdollisuudet taakaava Forssa	Palvelutarpeiden muutosten arviointi.	Perusopetuksen kouluverkkoselvityksen huomiointi päätöksenteossa.	Valtuusto hyväksyi kesäkuussa palveluverkkoselvityksen, joka huomioidaan perusopetuksen palvelutarvetta arvioitaessa.	Valtuusto hyväksyi kesäkuussa palveluverkkoselvityksen, joka huomioidaan perusopetuksen palvelutarvetta arvioitaessa.	Jarmo Pynnönen	Myöhässä
Välittävän ja arvostavan johtamistoiminnan Forssa	Johtoryhmän työskentelyn kehittäminen.	Johtoryhmän kehittämisohjelman toteuttaminen.	Tavoite siirtyy toteutettavaksi vuodelle 2027.	Tavoite siirtyy toteutettavaksi vuodelle 2027.	Jarmo Pynnönen	Ei aloitettu
Ajantasaisen organisaation ja innovatiivisen toimintakulttuurin Forssa	Toimialan kokonaisvaltainen riskienhallinnan halluunotto.	Riskit päivitetty ja prosessit kunnossa.	Etenee suunnitellusti.	Etenee suunnitellusti.	Jarmo Pynnönen	Työn alla
Ekologinen järjivihreys	Joukkoliikenne yhteyksien parantaminen.	Seudullisen joukkoliikennesuunnitelman toteuttaminen Turku - Forssa -	Seudullinen joukkoliikennesuunnitelma on valmistunut ja esitelty seudun	Toteutettu. Valmistelussa: kustannustaso ja mahdollisia kumppanikuntia	Jarmo Pynnönen	Työn alla

Strateginen tavoite	Tavoite	Toimenpiteet	Toteuma 30.6.	Toteuma 30.9.	Vas- tuu	Tila
		reitin toteuttaminen Liikenne- ja viestintäviraston (Traficom) kanssa.	kunnille. Turun suunnan joukkoliikenteen arviointi on käynnissä.	selvitetty.		

200 TOIMIALAN TUKIPALVELUT	TA 2026 + muutos	Toteuma 30.6.2026	Toteuma- %	Ennuste 31.12.2026	Toteuma 30.6.2025
Tulot	311 688	16 739	5,4 %	320 000	9 789
Menot	-2 954 536	-1 381 432	46,8 %	-2 986 946	-1 250 581
Netto	-2 642 848	-1 364 693	51,6 %	-2 666 946	-1 240 792

Riskianalyysi, toteutuminen

Toimialan turvallisuustyötä kehitetään hakien yhteensopivuutta sekä organisoinnin että rakenteen osalta koko kaupungin vastaavan työn osalta. Toimialan riskienhallinnan kokonaisuuden ajantasaistaminen on toteutuksessa.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi, toteutuminen

Keskeinen tuottavuuden parantamisen toimenpidekokonaisuus on palvelujen organisointi palvelutarpeita vastaaviksi. Tulevien palvelutarpeiden selvittämiseksi on toteutettu kesäkuussa hyväksytty palveluverkkoselvitys.

Toimialan palvelujen häiriöttömän toiminnan tueksi tehdään tuleviin eläköitymisiin liittyvää suunnittelua ja valmistelua.

Poikkeamien perusteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden osalta (myös määrärahojen ja tuloarvioiden osalta)

Toiminnallisten tavoitteiden osalta johtoryhmätyöskentelyn kehittäminen tulee siirtymään vuodelle 2027. Taloudellisten tavoitteiden osalta ei ole odotettavissa merkittäviä poikkeamia.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	TA 2026	Toteuma 30.6.	Toteuma 30.9.	Toteuma-%
Henkilötyövuodet	12	6,68	10,11	84,3
Tilat m ²	40	40	40	100,0

210 PERUSOPETUS**TOIMIALA 20 SIVISTYS- JA TULEVAISUUSPALVELUT****TILIVELVOLLINEN** Sivistysjohtaja**TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS**

Lakisääteisten perusopetuspalveluiden, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan, koulujen kerhotoiminnan sekä ylikunnallisen erityisopetuksen järjestäminen.

Strateginen tavoite	Tavoite	Toimenpiteet	Toteuma 30.6.	Toteuma 30.9.	Vastuu	Tila
Yhdenvertaiset koulutusmahdollisuudet takaava Forssa	Kouluverkkoselvityksen käytännön toimenpiteet.	1. Henkilökunnan sijoittelun määrittäminen ja 2. johtamisjärjestelmän suunnittelu.	Henkilökunnan sijoittelu uuteen lukuvuoteen 2026-27 on hoidettu.	Henkilökunnan sijoittelu uuteen lukuvuoteen 2026-27 on hoidettu.	Sari Valtonen	Työn alla
			Vieremän koulussa on tehty määräaikainen johtamisjärjestely (koulunjohtaja) lukuvuodeksi 2026-27. Valtuusto hyväksyi kouluverkkoselvityksen kokouksessaan 15.6. Päätöksen mukaisesti Vieremän ja Talsoilan koulun johtamisjärjestelyjen selvittelyä jatketaan syksyllä 2026.	Vieremän koulussa on tehty määräaikainen johtamisjärjestely (koulunjohtaja) lukuvuodeksi 2026-27. Valtuusto hyväksyi kouluverkkoselvityksen kokouksessaan 15.6. Päätöksen mukaisesti Vieremän ja Talsoilan koulun johtamisjärjestelyjen selvittelyä on jatkettu syksyn aikana. Tähän mennessä on koulunjohtajien kanssa käyty tutustumassa Raisiossa ja Liedossa yhdistettyjen koulujen järjestelyihin. Seuraavaksi vuorossa on kummankin koulun yhteinen opettajien kokous, jossa aiheita käsitellään.		
	Tuen uudistuksen toimeenpano.	1. Tuen resurssin jakaminen lain vaatimalla tavalla.	1. Tuen uudistuksen mukainen resurssijako on tehty lukuvuodeksi	1. Tuen uudistuksen mukainen resurssijako on tehty lukuvuodeksi	Sari Valtonen	Työn alla

Strateginen tavoite	Tavoite	Toimenpiteet	Toteuma 30.6.	Toteuma 30.9.	Vastuu	Tila
		2. Oppimista tukevat opetusjärjestelyt ja henkilökunnan kouluttaminen sekä tukeminen.	si 2026-27.	si 2026-27.		
		3. Inklusioajattelun vahvistaminen henkilökuntaa ja rehtoristoa kouluttamalla - yhdenvertainen ja hyväksyvä koulu yhteisö	2. Kouluissa jatkettiin kevätlukukausi oppimista tukevien opetusjärjestelyjen vuosikellon läpi viemistä.	2. Kouluissa jatkettiin kevätlukukausi oppimista tukevien opetusjärjestelyjen vuosikellon läpi viemistä.		
			3. Koulunkäynninohjaajien koulutukset toteutuvat keväällä suunnitelman mukaisesti. Yhteishanke seutukuntien kanssa sai rahoituksen ja hanke käynnistyy syksyllä.	3. Koulunkäynninohjaajien koulutukset toteutuvat keväällä suunnitelman mukaisesti. Yhteishanke seutukuntien kanssa sai rahoituksen ja hanke on käynnistymässä kouluuksilla sekä yhteisillä työskentelypajoilla.		

210 PERUSOPETUS	TA 2026 + muutos	Toteuma 30.6.2026	Toteuma-%	Ennuste 31.12.2026	Toteuma 30.6.2025
Tulot	1 583 704	814 176	51,4 %	1 658 944	745 708
Menot	-16 489 060	-8 527 726	51,7 %	-16 489 060	-8 585 461
Netto	-14 905 356	-7 713 551	51,7 %	-14 830 116	-7 839 752

Riskianalyysi, toteutuminen

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi, toteutuminen

Poikkeamien perusteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden osalta (myös määrärahojen ja tuloarvioiden osalta)

Avustuksia on tälle vuodelle kirjautunut aiempaa arvioitua hieman enemmän. Tässä osatekijänä on mm. S2-opetukseen saatu rahoitus, jonka osalta pidettiin huolta siitä, että kaikki koulut ilmoittavat tuntinsa. Toisaalta saaduissa avustuksissa näkyy myös seuraavalle vuodelle siirtyviä hankerahoja (esim. uimaopetus sekä kerhohankkeet). Näiden siirtyminen on huomioitu ennustetta laadittaessa.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	TA 2026	Toteuma 30.6.	Toteuma 30.9.	Toteuma-%
Oppilasmäärä	1201	1215	1190	99,1
Muiden kuntien oppilasmäärät	40	43	33	82,5

Tunnusluvut	TA 2026	Toteuma 30.6.	Toteuma 30.9.	Toteuma-%
Henkilötyövuodet	186	90,23	130,20	70,0
Tilat m ²	14200	14200	14200	100,0

230 VAPAA-AIKAPALVELUT**TOIMIALA 20 SIVISTYSPALVELUT****TILIVELVOLLINEN** Sivistysjohtaja**TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS**

Palvelualueen kokonaisuuteen kuuluvat Vesihelmi, liikuntapalvelut, nuorisopalvelut, kirjastopalvelut, museo sekä yleinen kulttuuritoiminta.

Vesihelmi ja liikuntapalvelut tukevat liikuntaharrastuksen aloittamista ja kannustavat terveelliseen elämäntapaan. Tavoitteena ovat hyvinvoivat ja toimintakykyiset kuntalaiset. Liikuntapalveluja tarjotaan kaiken ikäisille erityisryhmiä unohtamatta. Lisäksi tarjotaan monipuolisia tiloja ja puitteita kilpa- ja harraste-urheilulle, omaehtoiselle liikkumiselle ja virkistytymiselle sekä matkailulle.

Nuorisopalvelut tekee nuorisotyötä, koulunuorisotyötä sekä etsivää nuorisotyötä. Nuorisopalvelut järjestää laadukkaita nuorisopalveluita iltaisin nuorisotilassa ja monipuolisesti koulujen loma-aikana. Kaikki järjestettävä toiminta on ennaltaehkäisevää ja toiminnassa noudatetaan vaatimusta, etteivät tilaisuuksiin osallistujat ole nauttineet alkoholia.

Palvelualue tuottaa museo-, kirjasto- ja tietopalveluita ja edistää alueensa eri ikäisten asukkaiden yhtäläisiä mahdollisuuksia tietoon ja yhteisen kulttuuriperinnön käyttöön. Kaupunkistrategian mukaiset laadukkaat palvelut tukevat perusopetusta, opiskelua, elinikäistä oppimista, elämänhallintaan tarvittavaa tiedonhankintaa, mielekästä vapaa-ajan käyttöä, yhteisöllisyyttä ja yhteisen kulttuurin syntymistä.

Strateginen tavoite	Tavoite	Toimenpiteet	Toteuma 30.6.	Toteuma 30.9.	Vastuu	Tila
Hyvinvoivan kuntalaisen Forssa	Yhdenvertaisen osallisuuden ja osallistumisen mahdollistaminen laadukkaissa vapaa-aikapalveluissa, joita tarjoavat kirjasto-, museo, -liikunta ja nuorisopalvelut sekä Vesihelmi.	Vesihelmen peruskorjaus	Helmikuussa aloittanut liikunnanohjaaja hoitanut kahta liikunnan hanketta ja ohjannut liikuntaryhmiä myös kesällä.	Kirjastopalvelut: Monialainen lukutaitotiimi on perustettu.	Ninni Parvainen	Ei aloitettu ☐
		Nuorisopalvelujen koulunuorisotyö alakoulu -9 kehittäminen ja tilatyön uudistaminen.	Forssan museo on toteutunut 8 galleriä näyttelyä, 63 yleisölle suunnattua tapahtumaa, ml. opastukset museossa ja kaupungilla, sekä 30 työpajaa lapsille ja koululaisille.	Liikunnanohjauspalveluita kehitetty mm. perustamalla syksyllä 5 uutta ryhmää sekä järjestämällä 6 pop up tapahtumaa. Ryhmämuotoista liikuntaneuvontaa järjestetty eläkeläisille ja työttömille.		
		Ehkäisevän päihdetyön suunnitelman päivittäminen (osana hyvinvointikertomusta).	Kulttuurikoordinaattori työskentelee 60 %:sti ja kulttuurin ohjausryhmä on kokoontunut ensimmäisen kerran suunnittelemaan kulttuurikumppanuustoittoa. Kesäksi 2026 toivottujen Ehtootorien suunnittelu ja kansallisten juhlapäivien suunnittelu ja järjes-	Liikuntapalvelut järjestänyt useita koulutuksia kirjaston tiloissa. Lapsiperhelauantai toteutettu syyslomaviikolla kaupungin eri yksiköiden kanssa.		
	Tavoitteena tarjota monipuolisesti ja laadukkaita palveluita, jotka mahdollistavat hyvinvoinnin kaikenikäisille ja erilaisia	Kulttuuripilotin toteuttaminen ja arvioinnin käynnistäminen.		Kulttuurikoordinaattori työskentelee 60 %:sti. Kesällä 2026 toivottujen Ehtootorien suunnittelu ja kansallisten juhlapäivien suunnittelu ja järjes-		
		Museopalveluissa laadukkaiden palvelujen ja paikallisten ja kansainvälisten tapahtumien suunnittelu ja jär-				

Strateginen tavoite	Tavoite	Toimenpiteet	Toteuma 30.6.	Toteuma 30.9.	Vastuu	Tila
	kiinnostuksen kohteita omaaville kuntalaisille.	jestäminen. Kiertonäyttelyn valmistaminen ja markkinointi teollisen tekstiilin kokoluokasta Kouluille suunnattujen oppimateriaalien saavutettavuutta ja toimivuutta parannetaan. Liikuntapalvelut: liikunnanohjauksen kehittäminen (uuden liikunnanohjaajan palkkaaminen). Kirjastopalvelut: perustetaan monialainen lukutaitoa edistävä ryhmä. Lisätään vuoden aikana palvelualueiden ja muiden toimijoiden välistä yhteistyötä ja järjestetään yhteisiä tapahtumia hyvinvoinnin edistämiseksi. Indikaattori: vuosittain toistuva asiakastytyväisyyskysely.	täminen. Lisäksi Toriso! toiminta on jatkunut kulttuuripalveluiden toimintana. Kulttuurikaverit toiminta on alkanut ja ensimmäisiä yhteinen retki on toteutunut Hämeenlinnan taidemu- seon näyttelyn avajaisiin. Nuorisopalvelut ovat kehittäneet ja toteuttaneet kahden uuden työntekijän voimin koulunuorisotyötä alakouluissa.	toteutettiin kahdesti kesällä. Venetsialaiset järjestettiin 29.8. ja keräsi päivän aikana torille parhaimmillaan 400 hlöä. Kulttuurikumppanuuslomake avattiin. Koulunuorisotyötä toteutetaan säännöllisesti Forssan koululla. Akvarellissa toimintaa järjestetään torstaisin, Keskuskoululla tiistaisin ja perjantaisin sekä Heikan ja Talsoilan kouluilla parittomilla viikoilla keskiviikkoisin ja tiistaisin. Koijärven koululla toimintaa järjestetään parillisten viikkojen tiistaisin ja Vieremän koululla perjantaisin, minkä lisäksi Heikan koululla toteutetaan satunnaisesti koulukoiratoimintaa. Museo: heinäsyyskuussa toteutettu 18 teemallista yleisöopastusta, Aino Kaurasen näyttely Vinkkelin, suunniteltu Forssa Textile Week 27 ja kehitetty lukiolaisille Museovisa sekä Koijärven koulupäiväkotiin virtuaalinen Kehräämökierros ja Menneisyyttä tutkimassa-oppimispaketit		

230 VAPAA-AIKAPALVELUT	TA 2026 + muutos	Toteuma 30.6.2026	Toteuma- %	Ennuste 31.12.2026	Toteuma 30.6.2025
Tulot	911 150	448 655	49,2 %	911 150	782 247
Menot	-6 026 269	-2 380 672	39,5 %	-6 026 269	-3 105 662
Netto	-5 115 119	-1 932 016	37,8 %	-5 115 119	-2 323 415

Riskianalyysi, toteutuminen

Vuoden 2026 tuotot jäävät arvioitua pienemmiksi muun muassa Vesihelmen avaamisen viivästymisen vuoksi. Saatu hankerahoitus on kuitenkin osaltaan kompensoinut tuottojen vähenemistä.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi, toteutuminen**Poikkeamien perusteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden osalta (myös määrärahojen ja tuloarvioiden osalta)****Tunnusluvut**

Tunnusluvut	TA 2026	Toteuma 30.6.	Toteuma 30.9.	Toteuma-%
Nuorisopalveluiden käynnit	23 000	12500	17959	76,4
Kirjastokäynnit	105 000	56 395	84 858	80,8
Museokäynnit	11 000	5118	9432	85,74%
Jäähallin harrastajamäärät (ei katsojat tms)	27 000	10 616 kävijää ja 723,75 h	16 048 kävijää, 1103,5 h	59,4
Harjoitushallin harrastajamäärät (ei katsojat tms)	22 000	10 507 hlöä ja 734,25 h	13 285 kävijää, 917 h	60,4
Feeniksin kävijämäärä illat ja viikonloput	26 000	18 831 kävijää ja 722, 5 h	21 939 kävijää, 945,5 h	84,4
Vesihelmen kokonaiskävijämäärä * sis. kaikki ohjatut ryhmäliikuntatunnit	60 000	0	0	0
Henkilötyövuodet	43,20	18,12	27,79	64,3
Tilat m ²	21360	21360		

240 TAIDE- JA KOULUTUSKESKUS ELLI**TOIMIALA 20 SIVISTYSPALVELUT****TILIVELVOLLINEN** Rehtori**TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS**

Korkeatasoisen lukiokoulutuksen, taiteen perusopetuksen ja vapaan sivistystyön tarjoaminen Forssan yhteislyseossa (lukio), Lounais-Hämeen musiikkiopistossa, Forssan kuvataidekouluissa ja Wahren-opistossa (kansalaisopisto).

Strateginen tavoite	Tavoite	Toimenpiteet	Toteuma 30.6.	Toteuma 30.9.	Vastuu	Tila
Taloudellinen järkevyys	Olemassa olevien resurssien hyödyntäminen ja kierrätysmateriaalien laaja käyttö.	Oppilaitosyhteistyön kautta resurssien hyvä käyttö, kestävä kehityksen opettaminen ja toteuttaminen.	Kestävän kehityksen mukaista toimintaa on kehitetty, mm. hankerahojen avulla.	Laaja oppilaitosten välinen yhteistyö mm. markkinoinnissa, viestinnässä, välineiden ja tilojen käytössä.	Simo Veistola	Valmis
Ajantasaisen organisaation ja innovatiivisen toimintakulttuurin Forssa	Taide- ja koulutuskeskus Elli pystyy tarjoamaan uudenlaista, eri kohderyhmille tarjottavaa laadukasta opetusta.	Yhteistyöprojektit.	Uusia opintokokonaisuuksia on suunniteltu lv. 26-27.	Wahren-opistossa 20 uudenlaista kurssia ja 23 osamisperusteisuuskurssia. Lukiolla uusi lukio-opintoihin orientoiva kurssi.	Simo Veistola	Valmis
Yhdenvertaiset koulutusmahdollisuudet takaava Forssa	Laadukkaan ja monipuolisen opetuksen tarjoaminen.	Oppilaitosyhteistyö, laadukkaat hankkeet.	Mm. kuvataidekoulun etäopetusmateriaali-hanke, Wahren-opiston kestävä tulevaisuuden hanke.	Kaikukortin käyttömahdollisuus Wahren-opistossa, sisälennot eri oppilaitoksissa. Etäopetusmateriaalin tuottaminen kuvataidekoulussa. Kestävän kehityksen mukainen laaja-alainen toiminta mm. Wahren-opistossa ja lukiossa.	Simo Veistola	Valmis

240 TAIDE- JA KOULUTUSKESKUS ELLI	TA 2026 + muutos	Toteuma 30.6.2026	Toteuma-%	Ennuste 31.12.2026	Toteuma 30.6.2025
Tulot	1 286 200	412 708	32,1 %	1 057 200	458 183
Menot	-5 809 206	-2 968 374	51,1 %	-5 812 206	-2 862 479
Netto	-4 523 006	-2 555 667	56,5 %	-4 755 006	-2 404 297

Riskianalyysi, toteutuminen

Riskit kohdistuvat syksyyn (opiskelijakato), eivät toteutune.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi, toteutuminen**Poikkeamien perusteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden osalta (myös määrärahojen ja tuloarvioiden osalta)**

Toimintatuottojen arvioitu kasvu vuodelta 2025 ei tule toteutumaan.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	TA 2026	Toteuma 30.6.	Toteuma 30.9.	Toteuma-%
Kansalaisopiston opiskelijamäärä	1 800	1341	1489	82,7
Kuvataidekoulun opiskelijamäärä	300	350	267	89,0
Lukion opiskelijamäärä	435	420	414	95,1
Musiikkiopiston opiskelijamäärä	430	430	444	103,2
Kansalaisopiston taiteen perusopetustunnit	800	396	660	82,5
Kansalaisopiston opetustunnit yhteensä	4 400	2350	3969	90,2
Lukion opetustunnit	17 500	10478	13766	78,7
Musiikkiopiston opetustunnit (sis. myös avoimen opetuksen)	13 730	6470	8672	63,1
Kuvataidekoulun opetustunnit	2 550	1465	1953	76,6
Henkilötyövuodet	58	30,03	43,73	75,4
Tilat m²	8 428	8428	8428	100,0

250 VARHAISKASVATUKSEN PALVELUT**TOIMIALA 20 SIVISTYSPALVELUT**

TILIVELVOLLINEN Varhaiskasvatus- ja perusopetuspäällikkö

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa lakisääteisten varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelujen järjestämisestä ja kehittämisestä sellaisin toimintamuodoin ja laajuuksin, kuin Forssassa esiintyvä tarve edellyttää. Palvelualue vastaa myös lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tukemisesta.

Varhaiskasvatuspalvelut tukevat forssalaisten lasten kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa.

Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja edelleen kehittäminen tähtää kokonaisuudessaan kaupunkistrategian mukaisesti järkivihreän ja lapsiystävällisen kaupungin toteuttamiseen sekä alle kouluikäisten lasten kokonaisyhyvinvoinnin edistämiseen.

Strateginen tavoite	Tavoite	Toimenpiteet	Toteuma 30.6.	Toteuma 30.9.	Vas- tuu	Tila
Hyvinvoivan kuntalaisen Forssa	Liikuntakasvatuk- sen lisääminen varhaiskasvatuk- sessa ja esiopetuksessa	Aloitetaan Liik- kuva varhais- kasvatus oh- jelma Tehdään nyky- tilan arviointi jokaisessa ryhmässä	Nykytilan arvi- oinnit toteute- taan yksiköissä syyskuun 2026 loppuun men- nessä ja ohjel- ma on käynnis- tetty kaikissa yksiköissä.	Arvioinnit yksi- köissä toteutet- tu ja ohjelma käynnistetty.	Sari Valto- nen	Val- mis
Yhdenvertaiset koulutusmahdolli- suudet takaava Forssa	Kielitietoisuuden vahvistaminen varhaiskasvatuk- sessa ja esiopetuksessa	Jokaisessa ryhmässä lue- taan vähintään kaksi kirjaa viikossa vuoro- vaikutteisesti monipuoliset tekstit huomioi- den. (Valssi) Ryhmässä sa- dutetaan lapsia vähintään kaksi kertaa toimin- tavuoden aika- na, kuvatuki tarpeen mu- kaan apuna. (Valssi) Kielipeda - kielitietoisien oppimisympä- ristön arviointi	Lukemisen tavoite saavu- tettu (pienien lukuhetket, lukupiirit, Luku- lumo ym.) Sadutukset pyörivät ryh- missä suunni- telman mukai- sesti. Kielipedan oppimisympä- ristön arviointi tehty osassa ryhmiä, ei vielä kaikissa.	Lukemisen tavoite saavu- tettu (pienien lukuhetket, lukupiirit, Luku- lumo ym.) Sadutukset pyörivät ryh- missä suunni- telman mukai- sesti. Kielipedan oppimisympä- ristön arviointi puuttuu enää muutamasta ryhmästä.	Sari Valto- nen	Työn alla

	muutos	30.6.2026	%	31.12.2026	30.6.2025
Tulot	407 000	296 731	72,9 %	430 000	252 563
Menot	-9 520 095	-4 830 420	50,7 %	-9 520 095	-4 840 363
Netto	-9 113 095	-4 533 689	49,8 %	-9 090 095	-4 587 799

Riskianalyysi, toteutuminen

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi, toteutuminen

Poikkeamien perusteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden osalta (myös määrärahojen ja tuloarvioiden osalta)

Varhaiskasvatuksen tuet ja avustukset ennuste näyttää tällä hetkellä noin 30 000 euroa suuremmalta kuin talousarviossa. Syynä tähän apua arkeen hanke, jonka rahoitusta käytettäneen tämän vuoden puolella arviotua enemmän (hanke jatkuu vielä ensi vuoden, mutta tällöin käytetään omavastuuosuus).

Tunnusluvut

Tunnusluvut	TA 2026	Toteuma 30.6.	Toteuma 30.9.	Toteuma-%
0-6 -vuotiaiden ikäluokka (lkm)	596*)	675	620	104
1-6 -vuotiaiden osallistumisaste varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen (%)	80	83	83	104
Varhaiskasvatuksen lapsimäärä				
1-2 -vuotiaat	98	122	79	81
3-5 -vuotiaat	282	293	279	99
esioppilaat **)	98	76	100	102
Henkilöstö nimikkeittäin (lkm)				
varhaiskasvatuksen opettajat	26	31	28	102
varhaiskasvatuksen sosionomit	8	6,5	8	100
varhaiskasvatuksen lastenhoitajat (joista 3 kiertävää sijaista)	50	62	56	112
varhaiskasvatuksen erityisopett.	5	5	4	80
muut (pk-johtajat, pphoitajat, vto:t, pk-työntekijät, palv.koord., hanketyöntekijät, vk-päällikkö)	32	36	31	97
Henkilötyövuodet	121	70,29	100,37	83,0
Tilat m²	10988	10988	10988	100

*) vuonna 2026, 2027 ja 2028 syntyneiden ikäluokat arvioitu 70:ksi.

**) lapsia, joilta puuttuu henkilötunnus tai ei ole väestörekisterissä on palveluissa n. 10 ja he vaikuttavat palveluihin osallistuvien lasten määrään

290 TERVEYSPALVELUT

290 TERVEYSPALVELUT	TA 2026 + muutos	Toteuma 30.6.2026	Toteuma- %	Ennuste 31.12.2026	Toteuma 30.6.2025
Menot	- 350 000	- 167 286	47,8 %	- 350 000	- 130 973
Netto	- 350 000	- 167 286	47,8 %	- 350 000	- 130 973

Riskianalyysi, toteutuminen

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi, toteutuminen

Poikkeamien perusteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden osalta (myös määrärahojen ja tuloarvioiden osalta)